

ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ У РЕСПУБЛІЦІ АВСТРІЯ (представлено к.е.н. доц. Барановською Т.В.)

Австрія, Республіка Австрія – це держава в Центральній Європі.

Австрія є переважно гірською країною, що не має виходу до моря, межує з Німеччиною та Чехією на півночі, Словаччиною та Угорщиною на сході, Словенією та Італією на півдні та Швейцарією і Ліхтенштейном на заході. Площа Австрії – 83 871 км², населення – 8,823 млн. осіб (2018 рік). Столицею цієї країни і найбільшим містом є Відень. Австрія складається з 9 федеральних земель. Офіційна мова – німецька, регіональні мови: словенська, хорватська та угорська.

Грошова одиниця – євро. Австрійська Республіка є членом ООН та ЄС.

Адміністративний поділ – 9 федеральних земель :

- Бургенланд
- Каринтія
- Нижня Австрія
- Верхня Австрія
- Зальцбург
- Штирія
- Тіроль
- Форарльберг
- місто Відень

Федеральні землі поділяються на округи , округи – на громади.

Австрія – федеративна республіка. Глава держави – федеральний президент, який обирається прямим голосуванням виборців на 6 років . Президент представляє Австрію в міжнародних відносинах, здійснює акредитацію іноземних послів. Він є Головнокомандувачем збройних сил Австрії, хоча фактичним їх керівником є Міністр оборони.

Формально федеральний Президент має повноваження щодо призначення Глави Федерального уряду, формування Федерального уряду, Верховного Суду та призначення низки вищих посадових осіб.

Президент підписує закони, проте не має права вето. Щоправда, Федеральний Президент має право достроково припинити повноваження Національної ради (за пропозицією Федерального уряду), це рішення підлягає затвердженню Радою федерації. Тож Федеральний Президент передусім є символом національної єдності, забезпечує наступність державної влади та не втручається в реальну політику.

Повноваження Федерального Президента можуть бути припинені достроково шляхом референдуму, що проводиться з ініціативи Федеральних зборів. Проте на практиці до цього жодного разу не вдавалися. Обов'язок з тимчасового заміщення Федерального Президента у разі неможливості виконання ним своїх повноважень покладено на Федерального канцлера.

Термін повноважень Президента Австрійської Республіки, який обирається на основі таємного, рівного, загального, вільного і персонального голосування, починається зі складання присяги і вступу на посаду.

Кожний громадянин Австрії має право голосувати. Ця можливість може бути реалізована тільки особами, які зареєстровані в списках виборців. У жодній з дев'яти австрійських федеральних земель немає положення про те, що громадянин зобов'язаний голосувати.

Глава Федерального уряду – бундесканцлер. Уряду підпорядковується поліція, армія та всі федеральні відомства. Члени Уряду призначаються Президентом. Уряду підпорядковується поліція, армія та всі федеральні відомства.

Парламент, Федеральні збори Австрії, складається з двох палат: Федеральної ради Бундесрат (62 члени обираються ландтагами земель, від 3 до 12 депутатів на 4 або 6 років) і Національних зборів (Національрат, 183 депутати обираються прямими виборами на 4 роки). Закони приймаються Національратом, після чого затверджуються Бундесратом, проте цього не потребують закони з цілого ряду питань. Кожна з земель має свою власну конституцію та ландтаг (парламент).

У Австрії зареєстровано понад 700 різних партій, проте лише чотири течії представлені в парламенті.

В Австрії головні принципи державного управління - неупередженість, ефективність, непідкупність і вірність закону. До державних службовців відносять не тільки чиновників, зайняті безпосередньо в сфері держуправління, а й службовців установ соціального забезпечення, працівників правозахисних організацій, шкільних викладачів та поліцейських .

Правовою основою державної служби в Австрії є Закон «Про правові засади служби чиновників» , в якому передбачені такі розділи, як: «Використання чиновників», «Службова підготовка», «Дисциплінарне право», «Кадрові офіцери і тимчасово військовозобов'язані солдати» , «Прокурори», «Викладачі вищих навчальних закладів», «Викладачі», «Чиновники відомства у справах школи».

Для державної служби Австрії характерні риси «кар'єрної» моделі. Тільки державні службовці можуть бути призначені на посади вищого рівня у відповідній області діяльності, причому до призначення на вищу посаду цивільний службовець повинен чекати протягом певного періоду часу («час очікування»). Тривалість очікування залежить від рівня посади і результатів діяльності. У період очікування конкретної посади державні службовці можуть перейти на наступний більш високий оклад на дворічний термін.

Критерії призначення на державну службу в Австрії прості: особисті і професійні якості (включаючи впевнене володіння німецькою мовою); громадянство Австрії або, в деяких випадках, будь-якої країни ЄС або ЄЕС; повна дієздатність; чиновники, які призначаються довічно, повинні бути не молодше 18 і не старше 40 років на момент початку роботи в федеральній адміністрації.

Для стандартних посад проводиться тест на профпридатність, для спеціалізованих посад - співбесіда, здійснюване безпосереднім начальником і

представником відділу управління персоналом. Якщо на місце немає конкурсу, то співробітника можуть взяти без тестування та співбесіди, але з випробувальним терміном: 3 місяці для посад низького рівня і 6 місяців для більш складних видів роботи.

На Федеральний уряд Австрії покладені вищі управлінські обов'язки федерації. До складу федерального уряду входять канцлер, віце-канцлер та інші федеральні міністри. Як колегіальний орган він виконує завдання, які спеціально призначені згідно із законом (або за рішенням президента). Всі інші завдання мають опрацьовуватися відповідальним міністром та його міністерством. З правових повноважень федерального уряду найбільш важливими є рішення щодо законодавчих процедур та прийняття нормативних актів. Уряд приймає свої рішення на основі консенсусу (одноголосно), прийняття рішень більшістю голосів не передбачено.

Президентом призначаються державні секретарі.

Національна рада здійснює також фінансовий контроль. Вона виносить рішення щодо проектів рамкового закону про федеральний бюджет та федерального бюджету. Федеральна рада не має права вето щодо цих рішень.

Рахункова палата як орган Національної ради перевіряє використання бюджетних коштів. Звіти Рахункової палати обговорюються в комітеті палати. Це обговорення може здійснюватися публічно.

Аудит здійснює постійний підкомітет Комітету з аудиту. Обговорення у постійному підкомітеті Комітету з аудиту є конфіденційними.

Постійний підкомітет Комітету з аудиту часто називають «малим комітетом з розслідувань», проте він не володіє такими самими правами, як Комітет з розслідувань.

Депутати Національної ради обираються кожні чотири роки австрійським народом, члени парламентів земель – населенням кожної землі. Члени Федеральної ради призначаються парламентами земель.

Вищими федеральними органами виконавчої влади, крім федерального президента, є члени федерального уряду на чолі з федеральним канцлером. Вищими органами державної виконавчої влади є уряди земель, кожен з яких очолює губернатор.

Список використаних літературних джерел:

- 1. Шемшученко Ю. С. Юридична енциклопедія / Юрій Сергійович Шемшученко., 1998. – 327 с.*
- 2. Ватлін О. Ю. Політична енциклопедія / О. Ю. Ватлін, Б. С. Котов, А. К. Сорокін., 2015. – 455 с.*

ДАЦЕВИЧ Єлизавета Миколаївна – студентка 1 курсу Житомирського державного технологічного університету, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»